

KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

1023 Budapest, Laktanya u. 33.
Telefón: 06-1-436-1500, BM: 27-500, Fax: 06-1-436-1505

Nyilvántartásba vételi szám: E-000199/2014

Szám: 35001/830-1/2015.ÁH.

Jóváhagyom:
Budapest, 2015. 07. 20-n.

Dr. Tollár Tibor **tű. vezérőrnagy**
mb. főigazgató

KÉPZÉSI PROGRAM

MŰVELETIRÁNYÍTÓ REFERENS KÉPZÉS

Egyetértelk:
Budapest, 2015. 07. 16-n.

Dr. Góra Zoltán **tű. vezérőrnagy**
főigazgató-helyettes

Javaslom:
Budapest, 2015. 07. 15-n.

Bittmann Tibor **tű. dandártábornok**
humán szolgálatvezető

Felterjesztem:
Budapest, 2015. 07. 15-n.

Dr. Papp Antal **tű. ezredes**
igazgató

KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

1033 Budapest, Laktanya u. 33.
Telefon: 06-1-436-1500, BM: 27-500, Fax: 06-1-436-1505

Nyilvántartásba vételi szám: E-000199/2014

Szám: 35001/830-1/2015.ált.

Jóváhagyom:
Budapest, 2015.-n.

Dr. Tollár Tibor t. vezérőrnagy
mb. főigazgató

KÉPZÉSI PROGRAM

MŰVELETIRÁNYÍTÓ REFERENS KÉPZÉS

Egyetértek:
Budapest, 2015.-n.

Dr. Góra Zoltán t. vezérőrnagy
főigazgató-helyettes

Javaslom:
Budapest, 2015.-n.

Felterjesztem:
Budapest, 2015.-n.

Bittmann Tibor t. dandártábornok
humán szolgálatvezető

Dr. Papp Antal t. ezredes
igazgató

1. ÁLTALÁNOS IRÁNYELVEK A MŰVELETIRÁNYÍTÓ REFERENS TANFOLYAM MEGSZERVEZÉSÉHEZ

1.1 A képzés jogi háttere:

A képzési program

- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről,
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről,
- 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról,
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról,
- 234/2011. (XI. 10.) kormányrendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról,
- 39/2011. (XI. 15) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól,
- 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól,
- 9/2015. (III. 25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről,
- 36/2014. számú BM OKF főigazgatói intézkedés a katasztrófavédelem Humán Szabályzatának kiadásáról,
- 5/2014. számú BM OKF főigazgatói utasítás a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Tűzoltás-taktikai Szabályzatáról,
- 14/2014. számú BM OKF utasítás a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Műszaki Mentési Műveleti Szabályzatáról
- A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató 77/2014. számú intézkedése a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok és a műszaki mentőbázisok működési területéről, valamint az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok elsődleges műveleti körzetéről,
- A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató 22/2015. számú intézkedése a hivatásos katasztrófavédelmi szervek műveletirányításának rendjéről és a riasztás szakmai szabályairól,
- Az egységes digitális rádió-távközlő rendszer 52-es virtuális magánhálózat üzemeltetésének és használatának szabályairól szóló 1/2012. VPN gazdai utasítás 5. sz. melléklete.

alapján készült.

1.2 A képzéssel betölthető beosztások, munkakörök részletes felsorolása:

A tanfolyam elvégzésével és az azt lezáró vizsgával megszerzett képzés feljogosít a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél műveletirányító referens beosztás betöltésére. A megszerzett képzés a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél csak és kizárólag műveletirányító referens beosztás betöltésére középszintű szakmai végzettségnek minősül.

1.3 A képzésben való részvétel feltételei:

- középfokú iskolai végzettség (érettségi),
- hivatásos katasztrófavédelmi szervnél betöltött hivatásos szolgálati viszony,
- hivatásos katasztrófavédelmi szervnél elismerhető legalább alapszintű tűzoltó szakmai végzettség,
- a szakképesítés megszerzésétől számított legalább 2 éves szakmai gyakorlat, melybe csak a tűzoltási és műszaki mentési, vagy műveletirányítói munkakörben eltöltött idő számít bele.

1.4 A tervezett képzési idő:

A képzés 280 óra (8 hét), ami megvalósítható egy folyamatban, illetve megbontható havi egyhetes berendelésekre is.

Az **5.3 sorszámú** (Az Egységes Digitális Rádiórendszer Diszpécser munkaállomás kezelők feladatai) témakör látogatása alól kérelemre felmentést kap, aki EDR-DWSC, vagy EDR DWSC+M végzettséggel rendelkezik.

Az **5.5 sorszámú** (A Katasztrófavédelem által használt döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazások ismeretei), a **5.6 sorszámú** (A PAJZS szoftver kezelése), az **5.7 sorszámú** (A KAP-Online rendszer moduljainak ismerete) és a **5.8 sorszámú** (A Marathon Terra rendszer kezelése) témakör látogatása alól kérelemre felmentést kap, aki Műveletirányító végzettséggel rendelkezik.

A felmentéssel rendelkezők a témakörök oktatása után kapcsolódnak be a képzésbe, de a záróvizsgán a tudásukról ezen tananyagok tekintetében is számot kell adniuk.

Az 5.3, 5.5, 5.6, 5.7 és 5,8 témakörök oktatása után a további tananyagegységek, témakörök kombináltan kerülnek végrehajtásra a pedagógiai, szakmai szempontok figyelembevételével a felkészítői állomány és a képzési kapacitás optimális kihasználása érdekében.

1.5. A képzés általános tartalma és módszere:

A képzésben résztvevők elsajátítják a tűz- és káresetek felszámolásának taktikai szabályait, a hivatásos katasztrófavédelmi egységek és az egyéb közreműködők részéről történő beavatkozás irányításával kapcsolatos ismereteket.

A berendelések során a hallgatók a megadott tanmenet szerint, illetve az órarendben meghatározott elméleti és gyakorlati foglalkozásokon, csoportos konzultációkon vesznek részt, amelyeken feldolgozzák a képzési programban meghatározott ismeretanyagot. Az ismeretanyag elsajátítása - irányított egyéni tanulás formájában - otthoni felkészüléssel történik.

A gyakorlati foglalkozásokra - a gyakorlat jellegétől függően – informatikai szaktanteremben és demonstrációs gyakorlati helyszíneken kerül sor. A gyakorlati foglalkozásokon a tananyag alkalmazás szintű elsajátítása történik meg.

1.6. Maximális csoportlétszám:

A szaktantermi befogadóképesség, a gyakorlati foglalkozásokra biztosítható oktatói létszám és technikai felszerelés mennyisége és ezek arányos kihasználása a 15 - 20 fős csoportlétszámot teszi lehetővé.

1.7. A képzés szervezésének feltételei:

Személyi feltételek:

A felkészítést felsőfokú állami, illetve szakmai végzettséggel rendelkező személy végezheti.

Tárgyi feltételek:

- oktatástechnikai eszközökkel felszerelt tanterem,
- speciális döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazásokkal telepített számítástechnikai oktatókabinet,
- a katasztrófavédelemnél rendszeresített járművek, eszközök és az ezek bemutatására alkalmas demonstrációs terület

1.8. A képzésben résztvevők teljesítményének értékelése:

A hallgatók a különböző tananyagegységek során elsajátított tudásukról a képzés során a beszámolóban/vizsgán adnak számot.

A képzésben résztvevők ismeretszintjének záró ellenőrzése vizsga keretében történik.

1.9. A tanfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiadásának feltételei:

Az tanfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiadásának feltétele a záróvizsga eredményes teljesítése.

A záróvizsgára bocsájtás feltétele, hogy a tanuló távolléte a képzés során a *maximált hiányzási óraszámot* (a képzés időtartamának 10 %-át, azaz 28 órát) ne haladja meg.

A vizsga egyes részei alól felmentés nem adható. Sikertelen vizsgának kell tekinteni, ha a vizsga bármely része elégtelen minősítésű.

A pót- és javító vizsga időpontját a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ igazgatója határozza meg.

1.10. A tanfolyam záróvizsgálója:

A záróvizsgát 3 tagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A bizottság elnökét és a szakmai szervezetet képviselő tagját a BM OKF, a képzőt képviselő tagot a KOK delegálja. Megbízásukról a KOK igazgatója intézkedik.

A 3 részből álló vizsgán a tanfolyam résztvevőinek írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészekben kell bizonyítaniuk felkészültségüket.

Írásbeli feladat: a teljes tananyagból összeállított tesztlap kitöltése.

Helyszíne: tanterem.

Időtartama: 45 perc.

Gyakorlati feladat: a vizsgázó előre kidolgozott szituáció leírását húzza ki, majd folyamatosan oldja meg a feladatot a leírásban meghatározott információk alapján.

Helyszíne: számítástechnika szaktanterem.

Időtartama: 20 perc.

Szóbeli feladat: a képző által összeállított tételsorból véletlenszerű húzással kiválasztott szóbeli kérdés kifejtése a bizottság előtt.

Helyszíne: számítástechnika szaktanterem.

Időtartama: 30 perc (15 perc felkészülés és 15 perc kifejtés).

A vizsgafeladatok értékelési rendszere megegyezik a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet szakmai vizsgákra vonatkozó értékelési elveivel.

A vizsgázó az egyes vizsgafeladatokban elért teljesítménye alapján egyetlen összesített osztályzatot kap. Az osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes vizsgafeladatok érdemjegyeinek két tizedes jegy pontossággal számolt összege kerekítés után adja a vizsga végeredményét. Az osztályzat megállapítása során a kerekítés általános szabályai szerint kell eljárni.

A vizsgák dokumentálását vizsgajegyzőkönyvben kell végrehajtani, amit a vizsgabizottság és a vizsga jegyzője ír alá.

2.2. Általános utasítás a képzési program végrehajtására:

A műveletirányító képzés cél- és feladat-meghatározásában foglalt elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása az oktató-nevelő munka folyamatában valósul meg. A szakmai ismeretszerzés, a különböző elméleti és gyakorlati műveletek változatos feladatokon történő begyakorlása, a szaktudás kialakulása mellett fejleszti a tanulók képességeit, hozzájárul személyiségük fejlődéséhez, gazdagodásához. A szakmai képzés és nevelés eredményességét segíti a tanintézeti oktatás, a tanulás és a gyakorlati munka összekapcsolása.

Az elméleti és gyakorlati képzés alapja a "műveletirányító képzés" képzési programja.

2.3. A képzési program használata:

A képzési program a műveletirányító képzés alapidokumentuma. Tartalmazza a szakmai képzés célját, feladatait, óratervét, vizsgatervét és tantárgystruktúráját.

Tananyag-egységként lebontva meghatározza az oktatási és nevelési célokat, feladatokat, a tananyagelem tananyagát, a témaköröket és a javasolt óraelosztást.

A képzési program alkalmazásához fontos követelmény, hogy az elméleti tantárgyakat oktató szaktanárok és a gyakorlati képzésben résztvevő szakemberek ismerjék és az oktató munkájuk során vegyék figyelembe a képzési program egészét. Az oktatás folyamatában gondoskodni kell a képzési program naprakészségéről. A szakmai feladatok és az ismeretanyagok változása esetén a szükséges módosításokat el kell végezni.

A képzési programbeli módosításokat - a tantárgyakon belül - a képzést felügyelő - tanintézet igazgatója engedélyezheti.

2.4. A tanmenetkészítés követelményei:

A tanmenetek a tantervi követelmények lebontásával biztosítják a tanárok tervszerű munkáját. A tanmenetben kerül meghatározásra egy-egy tantárgy tananyaga, tanítási egységekre, témákra bontva. A tanmenet tartalmazza a témák sorrendjét, az egyes tanórák címét, fő kérdéseit, az alkalmazandó oktatás módszereit, és a feldolgozandó szakirodalmat. Minden témánál tervezni kell a tanmenetben a hozzátartozó munkavédelmi és környezetvédelmi ismereteket is.

3. A KÉPZÉSI PROGRAMBAN ALKALMAZOTT OKTATÁSELMÉLETI FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE

Ismeret (tájékozódási) szint:

Fogalmak, tárgyak, jelenségek tartalmi és formai jegyei alapján történő felismerése, tárgyak, eszközök, anyagok kiválasztása.

Megértés szint:

Fogalmak, törvények, törvényszerűségek és szabályok megértett, bevésett és rögzített ismerete.

Alkalmazás szint:

Fogalmak, törvények, szabályok és összefüggések, logikai kapcsolatait is magába foglaló ismerete. Képesség azok rendszerbe foglalására, általános és különös jegyeik kiemelésére, felhasználásukkal logikai műveletek végzése.

A gyakorlati feladatok megoldásának minőségei:

Jártasság:

Elsajátított szabályok, elméleti és gyakorlati műveletek önálló alkalmazása ismert helyzetekben, illetve alkotó alkalmazása új feladatok megoldásában. A feladatok önálló megoldása úgy, hogy minden lépés elemi döntést igényel a legcélszerűbb megoldás kiválasztását illetően.

Készség:

Egy-egy elméleti, vagy gyakorlati művelet, műveletsor begyakorlottságának olyan mértékű szintje, amely annak automatikus elvégzését biztosítja. Ez olyan feladatok megoldása során tűzhető célul, ahol a feladat lépéseinek döntő többsége automatizálható és az adott részfeladatok elvégzése nem igényel elemi döntéseket.

4. A TANÓRÁK TANANYAGEGYSÉGEK SZERINTI MEGOSZLÁSA

4.1. A képzési idő: összesen 274 óra (+ 6 óra vizsga), az alábbi bontásban:

A TANANYAGEGYSÉGEK							
		Óraszámai					
Sorszáma	Megnevezése	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
1.	Tűzoltás, műszaki mentés szervezete és vezetése	24	6	8	0	2	40
2.	Alkalmazott tűzoltás és műszaki mentés	44	0	48	2	4	98
3.	Képzések, továbbképzések és gyakorlatok rendszere	10	0	0	0	0	10
4.	A tűzoltásvezető tűz megelőzéshez, tűzvizsgálathoz kapcsolódó feladatai	20	0	0	0	1	21
5.	Műszaki ismeretek	22	17	18	2	0	59
6.	Katasztrófák elleni védekezés	42	0	0	0	4	46
	vizsga	0	0	0	0	6	6
	Összesen	162	23	74	4	17	280

5. A képzési program témakörei a műveletirányító referens képzési programjához

1. A tűzoltás, műszaki mentés szervezete és vezetése tananyagegység témakörei

A TÉMAKÖRÖK							
		Óraszámok					
Sorszám	Megnevezése	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
1.1	A tűzoltás, műszaki mentés megszervezése	16	0	8	0	2	26
1.2	A tűzoltás, műszaki mentés tervezése	8	0	0	0	0	8
1.3	A tűzoltás, műszaki mentés vezetésének és kötelező visszajelzéseinek gyakorlata	0	6	0	0	0	6
	Összesen	24	6	8	0	2	40

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

A tananyagegység oktatásának célja:

A tűzoltási- és műszaki mentési tevékenység szabályozásának megismerése. A felderítés szabályainak, a tűzoltás és műszaki mentés előkészítésének, a végrehajtása szakaszainak, az életmentés, az állatok és anyagi javak mentése szabályainak, sajátosságainak elsajátítása. Tűzoltási és műszaki mentési tevékenység vezetésére vonatkozó szabályok, a vezetésre jogosultság, annak átadásának, átvételének megismerése. A tűzoltás, és műszaki mentés szervezete, irányításának módjai.

A tűzoltásvezető, háttérparancsnok és egyéb irányítói beosztások feladatainak, jogosítványainak és a tűzoltás során szervezhető beosztásoknak megismerése. A tűzoltást, műszaki mentést elősegítő tervek értelmezése.

A tűzoltói beavatkozások során megkövetelt jelentési, visszajelzési kötelezettségek elsajátítása.

A tananyagegység oktatásának módszerei:

A téma bevezetésekor ki kell emelni a tananyag fontosságát a tűzoltás, műszaki mentés gyors, tervszerű végrehajtása érdekében. Rá kell világítani azokra a kapcsolódási pontokra, amelyek az alkalmazott tűzoltás, műszaki mentés összefüggéseit mutatják.

A tanár a tananyag átadásával adjon átfogó képet a tűzoltási-, műszaki mentési feladatokról, azok szervezéséről, irányításáról. Emelje ki azokat az ismereteket, amelyek hangsúlyozottan szükségesek a tűzoltás-műszaki mentés vezető beosztás ellátásához. Az elméleti anyagok elsajátítását az audiovizuális eszközök felhasználásán túl gyakorlatban megtörtént esetek példáival segítse. A téma ellenőrzése a foglalkozások keretében visszakerdezővel és a témakör írásbeli záró dolgozatával történik.

1. témakör:

A témakör sorszáma:

1.1

A témakör megnevezése:

A tűzoltás, műszaki mentés megszervezése

A témakör leírása:

A tűzoltás, és műszaki mentés szervezete, irányításának módjai.

A tűzoltási- és műszaki mentési tevékenység szabályozása. A tűzoltásvezető, a háttérparancsnok és egyéb irányítói beosztások feladatrendszere, jogosítványai és a tűzoltás során szervezhető beosztások.

A tűzoltás és műszaki mentés vezetésének átadás - átvétel szabályai.

A felderítés szabályai, a tűzoltás, műszaki mentés előkészítése, végrehajtása szakaszai, az életmentés, az állatok és anyagi javak mentésének szabályai, sajátosságai.

A témakör oktatásának módszerei:

A tanár a tananyag átadásával adjon átfogó képet a tűzoltási-, műszaki mentési feladatokról, azok szervezéséről, irányításáról. Emelje ki azokat az ismereteket, amelyek hangsúlyozottan szükségesek a tűzoltás-műszaki mentés káreseti és műveletirányító feladatok szakszerű ellátásához.

A témakört elméletben és gyakorlatban is frontális, illetve csoportmunkában ismerjék meg és gyakorolják. A tűzoltás és műszaki mentés vezetésének átadását és átvételét tanteremi körülmények között gyakorolni szükséges.

Követelményszint:

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a tűzoltási- és műszaki mentési tevékenység feladatait
- a tűzoltási- és műszaki mentési tevékenység jogi és belső szabályozását

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a tűzoltási tevékenység algoritmusát, a tűzoltás szakaszainak egymásra épülését
- a tűzoltásvezető, a háttérparancsnok és egyéb irányítói beosztások feladatrendszerét

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a felderítés szabályait, a tűzoltás, műszaki mentés előkészítésének, végrehajtásának szakaszait, az életmentés, az állatok és anyagi javak mentésének szabályait, sajátosságait.

- a tűzoltásvezető, a háttérparancsnok és egyéb irányítói beosztások jogosítványait és a tűzoltás során szervezhető beosztásokat. A tűzoltás és műszaki mentés vezetésének átadás-átvételét

2. témakör:

A témakör sorszáma: **1.2**
 A témakör megnevezése: **A tűzoltás, műszaki mentés tervezése**

A témakör leírása:

A tűzoltást, műszaki mentést elősegítő tervek megismerése, értelmezése. A tűz terjedésének, a tűzoltáshoz szükséges erők-eszközök számításának módszere, alkalmazása.

A témakör oktatásának módszerei:

A témakört kész tervek szemléltetésével, feldolgozásával, valamint számítási feladatok elvégzésével szükséges oktatni.

Követelményszint:

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a tűzoltást, műszaki mentést elősegítő tervek rendszerét
- a Műveletirányító Tervek tartalmi formai követelményét
- a Tűzoltási Műszaki Mentési Tervek tartalmi és formai követelményeit

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a tűzoltáshoz szükséges erők-eszközök számításának módszerét
- a számítások tervekben történő alkalmazását

3. témakör:

A témakör sorszáma: **1.3**
 A témakör megnevezése: **A tűzoltás, műszaki mentés vezetésének és kötelező visszajelzéseinek gyakorlata**

A témakör leírása:

A kötelező visszajelzések és a tűzoltás, műszaki mentés irányítási módszereinek gyakorlati alkalmazása.

A témakör oktatásának módszerei:

Gyakorlat keretében, egyszerű kárhelyszín szimulálásával egy vagy több raj káreseti irányításának begyakoroltatása, különös tekintettel a rádióforgalmazási visszajelzési kötelezettségekre

Követelményszint:

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a tűzoltási és műszaki mentési irányítási módszerek alkalmazását
- az elsődleges és a további visszajelzések előírásait, azok terjedelmének szabályait
- a jelentési kötelezettségek szabályait

2. Alkalmazott tűzoltás és műszaki mentés tananyagegység témakörei

A TÉMAKÖRÖK							
		Óraszámok					
Sorszám	Megnevezés	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
2.1	Alkalmazott tűzoltás	24	0	32	1	2	59
2.2	Alkalmazott műszaki mentés	20	0	16	1	2	39
	Összesen	44	0	48	2	4	98

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

A tananyagegység oktatásának célja:

Lakó-, és középületek tűzoltó-taktikai jellemzése, a beavatkozás végrehajtása.

Az életmentés lehetőségei, végrehajtása. Tűzoltás ipari objektumokban, és más létesítményekben. Mezőgazdaságban keletkezett tüzek felszámolása.

Éghető folyadékok, gázok és ezek feldolgozási technológiáinak tűzoltó-taktikai jellemzése, tüzeseteinek felszámolása. Közlekedési eszközök tüzeinek általános jellemzése, a közúti, kötöttpályás, a légi és vízi közlekedési járművek tüzeinél, baleseteinél végrehajtandó beavatkozások szabályai. Tűzoltóság feladata a forgalom helyreállítása, és a vészhelyzet felszámolása érdekében. A műszaki mentési feladatok, építménykárok, közlekedési balesetek elhárítása veszélyes anyagok jelenlétében.

A tananyagegység oktatásának módszerei:

A tanár a témakörök oktatása során építsen a vonatkozó szabályozókra, a tűzoltó műszaki ismeretekre, valamint a tűzoltás szervezete és vezetése tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggésekre. Az elméleti foglalkozásokon a tanár először az adott létesítmény vagy berendezés tűzoltó-taktikai jellemzését, majd a tűz terjedésének sajátosságait, a felderítés feladatait és végül a tűzoltási tevékenység fő feladatait ismertesse. Ki kell emelni a tűzoltói tevékenységet nehezítő és veszélyeztető körülményeket. A gyakorlatokon a helyismeretszerzés után a létesítményre, illetve a technológiára jellemző helyen kell a tűzoltási-, műszaki mentési taktikai feladatot végrehajtani. A gyakorlatok során fel kell hívni a tanulók figyelmét a munkavédelmi előírásokra és ezek betartását meg kell követelni. A tananyagelemek oktatása során folyamatosan, majd ezek zárásakor visszacsatolást kell

végrehajtani. A téma ellenőrzése a foglalkozások keretében visszakerdezővel, a gyakorlati foglalkozások értékelésével, majd a témakör írásbeli záró dolgozatával történjen meg.

1. témakör:

A témakör sorszáma: **2.1**
A témakör megnevezése: **Alkalmazott tűzoltás**

A témakör leírása:

Az alkalmazott tűzoltás jellemző területeinek (lakó-, és középületek tűzoltó-taktikai jellemzése, tűzoltás ipari objektumokban, és más létesítményekben, mezőgazdaságban keletkezett tüzek felszámolása, éghető folyadékok, gázok) tűzoltás-taktikai jellemzői.

A témakör oktatásának módszerei:

Az elméleti foglalkozásokon a tanár először az adott létesítmény vagy berendezés tűzoltó-taktikai jellemzését, majd a tűz terjedésének sajátosságait, a felderítés feladatait és végül a tűzoltási tevékenység fő feladatait ismertesse. Ki kell emelni a tűzoltói tevékenységet nehezítő és veszélyeztető körülményeket.

A gyakorlatokon a tűzoltás-taktikai szabályoknak és elveknek megfelelően a munkavédelmi szabályok betartásával elsősorban az irányítói feladatok gyakoroltatása szükséges.

Követelményszint:

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a tűzoltási tevékenység feladatrendszerét
- a tűzoltási tevékenységet meghatározó szabályokat

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a lakóépületek, középületek tűzoltás-taktikai jellemzőit
- a mezőgazdasági létesítmények és vegetációk tűzoltás-taktikai jellemzőit
- ipari létesítmények tűzoltás-taktikai jellemzőit
- az adott területen keletkezett tüzek jellemzőit, a tűzterjedését befolyásoló körülményeket
- a beavatkozás helyszínén fellépő veszélyhelyzeteket

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a személy, állat és tárgymentes végrehajtásához kapcsolódó intézkedéseket
- a tűzoltási tevékenységek során végzett irányítási feladatokat
- a beavatkozás során felmerülő igények (oltó, - segédanyag, szakértő stb.) szükségességét, és azok kielégítésének lehetőségeit
- a tűzoltáshoz kapcsolódó jelentések kezelését

2. témakör:

A témakör sorszáma: **2.2**
A témakör megnevezése: **Alkalmazott műszaki mentés**

A témakör leírása:

Az alkalmazott műszaki mentés területeinek (beavatkozás közlekedési baleseteknél, építménykároknál, közműkároknál, veszélyes anyag jelenlétében, természeti csapásoknál) taktikai jellemzői.

A témakör oktatásának módszerei:

Az elméleti foglalkozásokon a tanár először az adott létesítmény vagy berendezés taktikai jellemzését, majd a különböző baleseti, káreseti jellemzők sajátosságait, a felderítés feladatait és végül a beavatkozás, életmentés fő feladatait ismertesse. Ki kell emelni a tűzoltói tevékenységet nehezítő és veszélyeztető körülményeket.

A gyakorlatokon a műszaki mentési műveleti szabályoknak és elveknek megfelelően a munkavédelmi szabályok betartásával elsősorban az irányítói feladatok gyakoroltatása szükséges.

Követelményszint:

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a műszaki mentési tevékenység feladatrendszerét
- a műszaki mentési tevékenységet meghatározó szabályokat

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a közlekedési balesetek jellemzőit, azok osztályozását
- az építménykárok bekövetkezésének okait, a károk fajtájának tulajdonságait
- a közművezetékben bekövetkezett események jellemzőit
- a veszélyes anyagok jellemző tulajdonságait
- a természeti csapások következményeit
- a beavatkozás helyszínén kialakult veszélyek jellemzőit, a kárnövekedést befolyásoló körülményeket

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a személy, állat és tárgymentés végrehajtásához kapcsolódó intézkedéseket
- a műszaki mentés során végzett irányítási feladatokat
- a veszélyes anyagok beazonosítását
- beavatkozás során felmerülő igények (anyagok, gépek, szakértők stb.) szükségességét, és azok kielégítésének lehetőségeit
- a mentési tevékenységhez kapcsolódó jelentések kezelését

3.0 Képzések, továbbképzések és gyakorlatok rendszere

A TÉMAKÖRÖK							
		Óraszámok					
Sorszám	Megnevezése	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
3.1	Képzések, továbbképzések tűzoltási, mentési területen	4	0	0	0	0	4
3.2	Gyakorlatok rendszere, tartása	6	0	0	0	0	6
	Összesen	10	0	0	0	0	10

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

A tananyagegység oktatásának célja:

A képzés oktatási anyagai feldolgozásával a képzésben résztvevők kapjanak ismereteket az oktatási alapfogalmak és módszerek terén, továbbá ismerjék meg a katasztrófavédelem képzési, továbbképzési rendszerét.

Ismerjék meg a katasztrófavédelem gyakorlatainak rendszerét, fajtáit, módszereit és ellenőrzésük rendjét.

A tananyagegység oktatásának módszerei:

A tananyagegység oktatásának alapvető módszere az előadás és a magyarázat, amely tantermi foglalkozásokon frontális osztálymunkában valósul meg, törekedve gyakorlati példák bemutatására.

1. témakör:

A témakör sorszáma:

3.1

A témakör megnevezése:
területen

Képzések, továbbképzések tűzoltási, mentési

A témakör leírása:

Oktatástechnikai alapfogalmak és alapvető oktatási módszerek megismertetése a hallgatókkal.
A katasztrófavédelem képzési, továbbképzési rendszerének megismerése.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység oktatásának alapvető módszere az előadás és a magyarázat frontális osztálymunkában, amely a hallgató egyéni felkészülésével egészül ki. A tananyag oktatása során kiemelésre kerülnek az alkalmazható oktatási módszerek a tűzoltási és műszaki mentési területen. A közölt új ismeretanyagot kapcsolódó gyakorlati példákon keresztül kell bevezetni, továbbá igazolni, alátámasztani. A tanár vezető szerepének fenntartása mellett a hallgatói példákat, felvetéseket is fel kell dolgozni a tanórák alkalmával.

Követelményszint:

Ismeret szinten sajátítsák el a résztvevők:

- az oktatástechnikai alapokat
- a katasztrófavédelem képzési rendszerét

2. témakör:

A témakör sorszáma: **3.2**
A témakör megnevezése: **Gyakorlatok rendszere és tartása**

A témakör leírása:

A hallgatók ismerjék meg a katasztrófavédelem gyakorlatainak rendszerét, fajtáit, formáit, végrehajtásuk és ellenőrzéseik szabályait. Sajátítsák el a gyakorlattervek készítésének és értelmezésének szabályait, módszereit, jelöléseit.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység oktatásának alapvető módszere az előadás és a magyarázat frontális osztálymunkában, amely a hallgató egyéni felkészülésével egészül ki. A hallgatói felvetéseket a tanár célra törő, rövid elemzését követően rendelje hozzá vagy vesse el az érintett téma kapcsán. Célszerű vizuális formában szemléltetni a gyakorlatok típusait, konkrét, megtörtént gyakorlatok feldolgozásával.

Követelményszint:

Ismeret szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a gyakorlatok fajtáit, formáit
- a gyakorlatok végrehajtásának és ellenőrzésének szabályait
- a gyakorlatterv-készítés alapjait
- a gyakorlattervek értelmezését

4. A Tűzmegeelőzési alapismeretek tananyagegység témaköre

A TÉMAKÖRÖK							
		Óraszámái					
Azonosító jele	Megnevezése	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
4.1	Tűzmegeelőzési és tűzvizsgálati alapismeretek	10	0	0	0	0	10
4.2	Hatósági alapismeretek	10	0	0	0	1	11
	Összesen	20	0	0	0	0	21

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

A tananyagegység oktatásának célja:

A képzésben résztvevők sajátítsák el a műveletirányítói munka szakszerű ellátásához szükséges alapvető tűzmegeelőzési és hatósági ismereteket. Legyenek képesek a beérkező jelzés és a visszajelzések alapján kiválasztani, kérdéseikkel begyűjteni, valamint szakszerűen rögzíteni a hatósági feladatok szempontjából releváns adatokat, információkat. Ismerjék fel és teljesítsék a hatósági szakterület, valamint a társhatóságok értesítésével kapcsolatos kötelezettségeket. A hozzájuk forduló állampolgárok (bejelentők, érdeklődők) számára tudjanak adekvát választ adni a tűzmegeelőzési, hatósági vonatkozású kérdésekre. A rendelkezésükre bocsájtott adatbázisokból, információhordozókból legyenek képesek azonosítani a beavatkozást biztosító és támogató tűzmegeelőzési elemeket. A rendelkezésre álló adatok, információk révén, valamint a kommunikációs tevékenység során legyenek képesek az esetleges tűzvizsgálathoz kapcsolódó adatok, információk leszűrésére és a beavatkozók támogatására.

A tananyagegység oktatásának módszerei:

A tananyagegység oktatásának módszere alapvetően az elméleti előadás frontális osztálymunkában, amelyet a konzultációs kérdésekre történő válaszadás, valamint a hallgatók szakirodalomból való egyéni felkészülése egészít ki. Az előadások során nagy hangsúlyt kell fektetni a szakkifejezések helyes, pontos használatára, valamint a szakmai fogalmak, összefüggések közérthető formában való közlésének készségére. A tananyagegység oktatását írásbeli dolgozat zárja.

1. témakör

A témakör sorszáma:

4.1.

A témakör megnevezése:

Tűzmegelőzősi és tűzvizsgálati alapismeretek

A témakör leírása:

A tűzmegelőzősi helye, szerepe a tűzvédelem és katasztrófavédelem rendszerében. A tűzmegelőzősi tervezési alapelvei. A beavatkozást biztosító és támogató tűzmegelőzősi műszaki megoldások. Tűzeseti szerkezeti állékonyság és a beavatkozás lehetőségei. A tűz- és füstterjedés elleni védelem eszközei, megoldásai.

A tűzvizsgálat helye szerepe a tűzvédelem rendszerében. A tűzvizsgálat célja. A tűzvizsgálati eljárás menete, lefolytatásának főbb szabályai.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat frontális osztálymunkában. A közölt új ismeretanyagot, kapcsoló gyakorlati példákon keresztül kell bevezetni, továbbá igazolni, alátámasztani. A hallgatói felvetéseket a tanár célratörő, rövid elemzését – akár közösen a hallgatókkal (pl.: kérdeve-kifejtés) -, követően rendelje hozzá vagy vesse el azt érintett téma kapcsán. A pozitív megerősítés eszközével a már eddig megszerzett hallgatói ismeretek elmélyülését elő kell segíteni. Az ismeretek későbbi munkahelyi tevékenységhez való hozzárendelésével kell a motivációt fenntartani.

Követelményszint:

Ismeret szinten sajátítsák el a résztvevők:

- az építmények tűzeseti szerkezeti állékonyságához kapcsolódó alapelveket

Megértés szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a tűzveszélyességi osztályokat, az éghető folyadékok tűzveszélyességi fokozatait,
- a kockázati osztályok mögöttes tartalmát
- az elhelyezés alapelveit, a tűztávolság céljait
- a tűzoltás alapfeltételeit biztosító tűzvédelmi előírásokat, alapvető tűzmegelőzősi elveket és szabályokat
- a beavatkozást biztosító és támogató az épületgépészeti berendezésekhez kapcsolódó fontosabb tűzmegelőzősi szabályokat

Alkalmazás szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a fontosabb tűzmegelőzősi alapfogalmakat

2. témakör

A témakör sorszáma:

4.2

A témakör megnevezése:

Hatósági alapismeretek

A témakör leírása:

A tűz elleni védekezés jogi szabályozása, célja, feladatai. A tűzvédelmi hatósági tevékenység célja, jellemzői, jelentősége a műveletirányítási szakember munkájában. A közigazgatási hatósági ügy fogalmának értelmezése. A közigazgatási hatóságok fajtái, jellemzői, alapvető hatásköri és illetékességi szabályai. Az ügyféli jogállás jellemzői, az ügyfél jogai és kötelezettségei. A közigazgatási hatósági eljárás folyamata, szakaszai. A tűzvédelmi hatósági ellenőrzés célja, fajtái. A tűzriadó terv és a tűzriadó gyakorlat lényege, főbb jellemzői. Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység és a szabadtéri tűzgyújtás szabályai. A tűzvédelem szankciórendszere, különös tekintettel a tűzvédelmi bírságra.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat frontális osztálymunkában. A közölt új ismeretanyagot kapcsolódó gyakorlati példákon keresztül kell bevezetni, továbbá igazolni, alátámasztani. Kérdve-kifejtő módszer alkalmazásával a frontális osztálymunkába is be kell vonni a hallgatókat, együttműködésre készítve őket. A pozitív megerősítés eszközével a már eddig megszerzett hallgatói ismeretek elmélyülését elő kell segíteni. Az ismeretek későbbi munkahelyi tevékenységhez való rendelésével kell a motivációt fenntartani.

Követelményszint:

Ismeret szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a tűz elleni védekezés jogszabályait
- a közigazgatási hatósági ügy fogalmát
- a közigazgatási eljárás folyamatát, szakaszait
- a tűzvédelem szankciórendszerét

Megértés szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a tűzvédelmi hatósági tevékenység célját, eljárási cselekményeit
- a tűzvédelmi hatóságok és társhatóságok feladatait, fajtáit, alapvető hatásköri és illetékességi szabályait
- a tűzriadó terv és a tűzriadó gyakorlat alapvető jellemzőit
- a szabadtéri tűzgyújtás szabályait
- a tűzvédelmi bírság célját, tényállásait, szabályait

Alkalmazás szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a tűzvédelmi hatósági tevékenységgel kapcsolatos műveletirányítói feladatokat a hatósági munka szempontjából releváns adatok, információk körét, azok szakszerű rögzítésének és továbbításának szabályait

5.0 Műszaki ismeretek megnevezésű tananyagegység témakörei

A TÉMAKÖRÖK							
		Óraszámok					
Sorszám	Megnevezése	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
5.1	Kárhelyszíni híradásszervezés alapjai	6	0	6	0	0	12
5.2	Gépjárművek taktikai alkalmazásának ismerete	4	0	4	0	0	8
5.3	Az Egységes Digitális Rádiórendszer Diszpécser munkaállomás kezelők feladatai	10	13	0	1	0	24
5.4	Térképészeti alapismeretek	0	4	0	0	0	4
5.5	A Katasztrófavédelem által használt döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazások ismeretei	2	0	0	1	0	3
5.6	A PAJZS szoftver kezelése	0	0	3	0	0	3
5.7	A KAP-Online rendszer moduljainak ismerete	0	0	3	0	0	3
5.8	A Marathon Terra rendszer kezelése	0	0	2	0	0	2
Összesen		22	17	18	2	0	59

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

A tananyagegység oktatásának célja:

A katasztrófavédelemben alkalmazott bevetés-irányítást támogató rendszerek, gépjárművek, gépek és eszközök fontosabb műszaki jellemzőinek, felhasználási lehetőségeinek megismerése. A tananyagegység ismeretanyagának elsajátítása szolgáltatson alapot a technikai eszközök szakszerű tűzoltó-taktikai felhasználásához. Biztosítsa a hallgatók számára a katasztrófavédelemben alkalmazott döntéstámogató irányítássegítő szoftverek és hardverek szakszerű alkalmazásának elsajátítását. Adjon átfogó képet a digitális kommunikációs megoldásokról azok használati szabályairól.

A tananyagegység oktatásának módszerei:

A műszaki szemléletmód fejlesztése, alkalmazásképes tudás kialakítása. Készítse fel a tanulókat arra, hogy bevetés irányítóként képesek legyenek a tűzoltási és műszaki mentési feladatok támogatására. Alakuljon ki a folyamatos önképzés iránti kötelességérzet.

1. témakör

A témakör sorszáma:

5.1

A témakör megnevezése:

Kárhelyszíni híradásszervezés alapjai

A témakör leírása:

A rendvédelmi bevetés-irányítást támogató rendszerek általános felépítése, valamint rendeltetése. A topológiai alapelve ismertetése. Az informatikai eszközök, rendszerek fogalma, rendeltetése. Az egyes informatikai eszközök, rendszerek funkciója. Az informatikai eszközök, rendszerek felhasználásának lehetőségei a rendvédelmi bevetés-irányításban. A Mobil Vezetési Pontok (MVP) gépjárműinek rendszerelemei, technikai eszközei.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat frontális osztálymunkában, amely a hallgató egyéni felkészülésével egészül ki. Törekedni kell az egyéni felkészülés irányainak, súlypontjainak helyes meghatározására és megérttetésére, továbbá a konkrét rendszerelemek bemutatására. Határozzuk meg a kapcsolódási pontok rendszerét más tananyagelemekkel.

Követelményszint:

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a térképjelölések felismerését, alkalmazását

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az alkalmazott informatikai rendszerek működését és kezelését

Jártasság szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az adatok gyűjtésének, értékelésének, dokumentálásának módszerét.
- a veszélyes anyagok adatbázisainak kezelését.
- a híradó-ügyeleti szolgálat koordinálásának feladatait.

Készség szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a rendelkezésre álló információk folyamatos értékelését a beavatkozás hatékonyságának elősegítésére.
- folytasson adatkommunikációt és kezelje a bevetés-irányítás speciális szoftvereit.

2. témakör

A témakör sorszáma:

5.2

A témakör megnevezése:

Gépjárművek taktikai alkalmazásának ismerete

A témakör leírása:

A magasból mentő gépjárművek fogalma, csoportosítása. A magasból mentő gépjárművek általános gépjármű- és tűzoltó-technikai adatainak ismertetése. A magasból mentő gépjárművek felhasználási lehetőségeinek ismertetése. A műszaki mentő gépjárművek általános gépjármű- és tűzoltó-technikai adatainak ismertetése. A műszaki mentő gépjárművek felhasználási lehetőségeinek ismertetése. A veszélyelhárító gépjárművek általános gépjármű- és tűzoltó-technikai adatainak ismertetése. A veszélyelhárító gépjárművek felhasználási lehetőségeinek ismertetése. A egyéb különleges gépjárművek általános gépjármű- és tűzoltó-technikai adatainak ismertetése.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat frontális osztálymunkában, amely a hallgató egyéni felkészülésével egészül ki. Törekedni kell az egyéni felkészülés irányainak, súlypontjainak helyes meghatározására és megérttetésére, továbbá a konkrét rendszerelemek bemutatására. Határozzuk meg a kapcsolódási pontok rendszerét más tananyagelemekkel.

Követelményszint:

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a műszaki mentés fogalmát,
- a tűzoltó-technikai eszközök taktikai alkalmazását
- alkalmazott munkavédeleми előírásokat

Jártasság szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a felállítási hely, és a tűz megközelítése módjának meghatározását
- a megfelelő tűzoltó-berendezés kiválasztásának módszerét

3. témakör

A témakör sorszáma:

5.3

A témakör megnevezése:

Az Egységes Digitális Rádiórendszer Diszpécser munkaállomás kezelők feladatai

A témakör leírása:

Számítástechnikai alapfogalmak, az alkalmazott operációs rendszer kezelése. A Rádióforgalmi Szabályzat. Az EDR felépítése és működési jellegzetességei. Munkaállomás kezelése. A munkahely ergonomiai és munka-biztonságtechnikai követelményei. A munkaállomás működési zavarainak felismerése, és elhárításukhoz szükséges intézkedések.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat frontális osztálymunkában, amely a hallgató egyéni felkészülésével egészül ki. Törekedni kell az egyéni felkészülés irányainak, súlypontjainak helyes meghatározására és megértetésére, továbbá a konkrét rendszerelemek bemutatására. Határozzuk meg a kapcsolódási pontok rendszerét. Hasonlítsuk össze és emeljük ki a korábbi analóg rendszer Rádióforgalmi Szabályzatával szembeni különbségeket.

Követelményszint:

Ismeret (tájékozódási) szinten sajátítsák el a tanulók:

- a rádióhírközlés alapjait,
- a szimplex, a fél-duplex és a duplex kommunikáció fogalmát,
- a digitális adatátvitel elveit,
- a celluláris rendszerek sajátosságait,
- az EDR felépítését

Megértés szinten sajátítsák el a tanulók:

- a digitális rádiórendszerek előnyeit az analóg rádiórendszerekkel szemben,
- a diszpécser munkaállomások feladatkörét,
- a diszpécser munkaállomás helyét a kapcsolati rendszerben,
- a kommunikációs és teljes jogú diszpécserállomás sajátosságait,
- a Katasztrófavédelmi EDR rendszert,
- a DWS szoftver felépítését, működési sajátosságait,
- az EDR egyéni és csoportos hívás típusainak jellemzőit,
- az EDR rendszerben a segélyhívások szerepét,
- a kommunikációt külső rendszerekkel,
- az EDR rendszerben alkalmazott technológia nyújtotta biztonsági kérdéseket, a hálózatbiztonság és az azonosítás eljárásait,

Alkalmazás szinten sajátítsák el a tanulók:

- a szervezetek kezelését,
- a rádió-előfizetők kezelését,
- a csoportok kezelését,
- a munkaállomás-felhasználók kezelését,
- a kliensalkalmazások kezelését,
- a kommunikáció és az üzemeltetés menedzselését,
- a munkát a hívások ablak valamennyi eszközével (bejövő- és várakozó hívások, visszahívási kérések, nyomógombok, stb.),
- a szervezetek kezelésében a vészhelyzeti cél megvalósítását,
- a működés közbeni hibák felismerését, valamint a teendőket meghibásodás esetén

Készség szinten sajátítsák el a tanulók:

- a be- és kijelentkezést a DWS alkalmazásba,
- az egyéni hívások indítását, fogadását, várakoztatását,
- az egyéni hívások dialógusablakának használatát,
- az állapot- és szöveges üzenetek indítását, fogadását,
- a rádióforgalmazási csoportok létrehozását, módosítását, törlését,

- a rádióforgalmazási csoportok megnyitását,
- a csoportos kommunikáció lehetőségeit (egy, illetve több csoporttal egyidőben),
- a csoporttagok megjelenítését a párbeszédpanel használatával,
- a csoportok gyors összekapcsolását a gyors össze-kapcsoló gomb használatával,
- a csoporttagok listájának kezelését (tagok- másolása, áthelyezése, felvétele, eltávolítása),
- a tags csoportok hozzáadását a csoporthoz,
- a megszakító beszédelem elérését a csoportban,
- a bejövő és várakozó hívások kezelését,
- a visszahívási kérelmek küldését és kezelését,
- a diszpécserhívás kezelését,
- az eljárást egyéni és csoportos segélyhívás esetén,
- a magán- és nyilvános telefonhálózatba a diszpécser által indított segélyhívás lebonyolítását,
- a hiba- és figyelmeztető üzenetek megjelenésekor szükséges intézkedéseket,
- a teendőket a készülék eltulajdonítása, elvesztése, előtálálása esetén

4. témakör

A témakör sorszáma:

5.4

A témakör megnevezése:

Térképészeti alapismeretek

A témakör leírása:

Térképészeti jelképek, térképtájéolás szabályainak ismertetése. Az elérni kívánt célpont irány- és távolság meghatározása. A GPS helymeghatározó rendszer működésének alapvető részei és kiépítettsége. A GPS helymeghatározó készülék használata. GPS helymeghatározó készülék segítségével koordináták alapján célpont kijelölése és irányának, távolságának meghatározása.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat frontális osztálymunkában, amely a hallgató egyéni felkészülésével egészül ki. Törekedni kell az egyéni felkészülés irányainak, súlypontjainak helyes meghatározására és megérttetésére, továbbá a konkrét rendszerelemek bemutatására. Határozzuk meg a kapcsolódási pontok rendszerét. Hasonlítsuk össze a korábbi, hagyományos térkép alapú tájolósi és helymeghatározási lehetőségeket a GPS rendszer nyújtotta lehetőségekkel.

Követelményszint:

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a térképjelöléseket.

Készség szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a beavatkozásokkal összefüggő térképolvasást, térképjelek értelmezését
- a műholdas navigációs rendszer alkalmazásával történő helymeghatározást

5. témakör

A témakör sorszáma: **5.5**
A témakör megnevezése: **A katasztrófavédelem által használt döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazások ismeretei**

A témakör leírása:

Döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazások a katasztrófavédelemben. A PAJZS bevetés-irányítást támogató alkalmazásának bemutatása. A KAP-Online térinformatikával meg támogatott adatbekérő és lekérdező statisztikai rendszer jelentősége. A Marathon Terra kommunikációs rendszer szerepe.

A témakör oktatásának módszerei:

A tananyagegység tanításának alapvető módszere az előadás és magyarázat. A tananyag alaposabb megértését audiovizuális ismerethordozókkal kell segíteni. A téma feldolgozása során törekedni kell a konkrét döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazások bemutatására. Határozzuk meg az egyes alkalmazások közötti kapcsolódási pontokat.

Követelményszint:

Ismeret (tájékozódási) szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az egyes döntéstámogatói és adatszolgáltatási alkalmazások helyét a katasztrófavédelemben.

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a PAJZS bevetés-irányítást támogató alkalmazásának jelentőségét,
- a KAP-Online adatbekérő és lekérdező statisztikai rendszer alkalmazhatóságát,
- a Marathon Terra kommunikációs rendszer szerepét.

6. témakör

A témakör sorszáma: **5.6**
A témakör megnevezése: **PAJZS szoftver kezelése**

A témakör leírása:

Az alkalmazás célja. Az alkalmazás elérhetősége. Az alkalmazás felépítése. Káresemények kezelése. Riasztások kezelése. Szerállapotok kezelése. Döntéstámogatói térkép.

A témakör oktatásának módszerei:

A téma oktatása során bemutatással, magyarázattal kell a bevetés-irányítást támogató alkalmazás felépítését, menürendszerét és funkcióit feldolgozni. A fő hangsúlyt gyakorlati megvalósítással, egyéni feladatmegoldásban a kezelőfelületre és az alkalmazásban elérhető szolgáltatásokra helyezzük.

Követelményszint:

Jártasság szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az alkalmazás felépítését.

Készség szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az új káresemény felvételét,
- a megnyitott és lezárt káresemények kezelését,
- az engedélyezések megvalósítását,
- a saját szerek kezelését,
- a szerállapotok kezelését,
- a döntéstámogatói térkép funkcióinak alkalmazását.

7. témakör

A témakör sorszáma

5.7

A témakör megnevezése:

A KAP-Online rendszer moduljainak ismerete

A témakör leírása:

Az alkalmazás célja. Az alkalmazás elérhetősége. Az alkalmazás felépítése. Felhasználói felületek. Szerek adatainak kezelése. Műveletirányítási Tervadatlapok kezelése. Műveletirányítási Tervadatlapok objektumai. Káreseti adatszolgáltatás. Gyors adatszolgáltatási felület. Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervek adatszolgáltatása.

A témakör oktatásának módszerei:

A téma oktatása során bemutatóval, magyarázattal kell a térinformatikával meg támogatott adatbekerő és lekérdező statisztikai rendszer felépítését, menürendszerét és funkcióit feldolgozni. A fő hangsúlyt gyakorlati megvalósítással, egyéni feladatmegoldásban a kezelőfelületre és az alkalmazásban elérhető szolgáltatásokra helyezzük.

Követelményszint:

Jártasság szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az alkalmazás felépítését.

Készség szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a felhasználói felületek kezelését,
- az új szer felvételét,
- a szer adatainak kezelését, lekérdezését,
- a Műveletirányítási Tervadatlapok szerkesztését, exportálását,
- a Műveletirányítási Tervadatlapok objektumainak kezelését,
- a káreseti adatlapok szerkesztését,
- a TMMJ adatszolgáltatás kezelését,
- a szerlap, tűzvizsgálati, erdő- és vegetációtűz adatszolgáltatásának kezelését,
- a gyors adatszolgáltatási felület szerkesztését,
- a Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervek adatszolgáltatásának kezelését.

8. témakör

A témakör sorszáma:

5.8

A témakör megnevezése:

A Marathon Terra rendszer kezelése

A témakör leírása:

Az alkalmazás célja. Az alkalmazás felépítése. Rendszerkövetelmények. Regisztráció és telepítés. A képernyő felépítése, beállításai. Navigátor gomb használata. A fórum használata. Hirdetmények kezelése. A címjegyzék használata. A postaláda használata. A napló használata.

A témakör oktatásának módszerei:

A téma oktatása során bemutatással, magyarázattal kell a kommunikációs rendszer felépítését, menürendszerét és funkcióit feldolgozni. A fő hangsúlyt gyakorlati megvalósítással, egyéni feladatmegoldásban a kezelőfelületre és az alkalmazásban elérhető szolgáltatásokra helyezzük.

Követelményszint:

Jártasság szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az alkalmazás felépítését.

Készség szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a képernyő beállításait,
- az ablakok méretezését,
- a táblázatok megjelenítését,
- a navigátor gomb használatát,
- a lefedettség térkép használatát,
- a fórum használatát,
- a hirdetmények kezelését,
- a címjegyzék használatát,
- a postaláda használatát,
- a napló használatát.

6.0 Katasztrófák elleni védekezés megnevezésű tananyagegység témakörei

A TÉMAKÖRÖK							
		Óraszámjai					
Sorszáma	Megnevezése	Elméleti	Elméletigényes gyakorlat	Gyakorlat	Konzultáció	Ellenőrzés	Összesen
6.1	Polgári védelmi és mentésirányítási ismeretek	28	0	0	0	2	30
6.2	Iparbiztonsági ismeretek	14	0	0	0	2	16
	Összesen	42	0	0	0	4	46

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

A tananyagegység oktatásának célja:

Felkészíteni a hallgatókat a katasztrófák elleni védekezés tervezésével, szervezésével és irányításával kapcsolatos műveletirányító feladatok elsajátítására.

Biztosítani kell felkészültségüket a katasztrófák elleni védekezés ellátása során jelentkező szervezési és irányítási feladatok (iparbiztonsági, polgári védelmi) végrehajtására és a védekezésben résztvevő szervek, szervezetekkel történő együttműködésre. Legyenek képesek a katasztrófák elleni védekezés során információt gyűjteni és szolgáltatni a veszélyforrásokról, a veszélyeztetés mértékéről.

Szerezzenek jártasságokat a katasztrófák elleni védekezés során jelentkező műveletirányító feladatok megszervezéséhez és gyakorlati végrehajtásához.

A tananyagegység oktatásának módszerei:

Ismeretközlő előadások keretében valósuljon meg. Törekedni kell gyakorlati példák bemutatásával a foglalkozásokat életszerűvé tenni. Gyakorlati tapasztalatok bemutatásával kell adaptálható módszereket a résztvevőknek átadni.

1. témakör

A témakör sorszáma:

6.1

A témakör megnevezése:

Polgári védelmi és mentésirányítási ismeretek

A témakör leírása:

- A katasztrófák típusai, sajátosságai, csoportosításuk lehetőségei. Magyarország katasztrófaveszélyeztetettsége, területi veszélyeztetettség. Kárterületek általános jellemzése.
- A katasztrófák elleni védekezésben résztvevő szervek-szervezetek (rendvédelmi szervek, Magyar Honvédség, társszervek, civil szervezetek) bemutatása.
- A veszély-elhárítási tervezés (tervek) jogi hátterének, rendszerének bemutatása, a kapcsolódó feladatok ismertetése.
- A lakosság riasztása, tájékoztatása és felkészítése jogszabályi hátterének és feladatrendszerének bemutatása. Lakosságfelkészítés célcsoportjai, lakosságfelkészítés módszerei.
- A riasztás és értesítés célja, módszere, eszközrendszerének ismertetése.
- Önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek jogszabályi háttere, rendeltetése. A köteles polgári védelmi szervezetek létrehozásának, megalakításának, irányításának bemutatása. A polgári védelmi szervezetek mozgósításának, alkalmazásának szabályozása, követelményrendszere.
- A mentési tevékenység megszervezésének bemutatása. A veszélyhelyzetekben alkalmazott műveleti sorrendek, módszerek ismertetése.
- A lakosságvédelem módszerei egyéni védelem és kollektív védelem elemei. Helyi védelem és távolsági védelem (a kitelepítés, kimenekítés és befogadás, valamint a visszatelepítés) szabályai.

A témakör oktatásának módszerei:

Ismeretközlő előadások keretében valósuljon meg. Törekedni kell gyakorlati példák, tervek, esettanulmányok bemutatásával a foglalkozást életszerűvé tenni. Gyakorlati tapasztalatok bemutatásával kell adaptálható módszereket a résztvevőknek átadni. Az adott környezetre adaptált, feltételezett scenárióra kidolgozott módszertani foglalkozáson kell a témát feldolgozni. A téma ellenőrzése a foglalkozások keretében visszakérdezéssel, a tananyagelem zárása írásbeli dolgozattal történik.

Követelményszint:

Ismeret szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- az elemi csapások, természeti eredetű veszélyek (természeti katasztrófák) csoportosítását, jellemzését,
- az ipari katasztrófák, civilizációs eredetű veszélyek (civilizációs katasztrófák) csoportosítását, jellemzését,
- az egyéb eredetű veszélyek csoportosítását, jellemzését,
- a nukleáris és radiológiai veszélyhelyzet jellemzését,

- a katasztrófavédelmi együttműködés alapelveit és jogszabályi háttérét,
- a veszély-elhárítási tervezés rendszerét,
- a riasztás, értesítés, tájékoztatás, felkészítés jogi alapjait, rendszerét, területi szinten rendelkezésre álló eszközöket, működésüket,
- a köteles polgári védelmi szervezetek létrehozásának jogszabályi alapjait és a polgári védelmi szervezetek mozgósításának, alkalmazásának jogi szabályozását,
- a mentés megszervezésének jogi szabályozását,
- a lakosságvédelem jogszabályi háttérét.

Megértés szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a katasztrófák elleni védekezés rendszerét, szabályait, elemeit,
- a területi katasztrófa-veszélyeztetettséget,
- a közigazgatási területhez tartozó települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályait, és a védelmi követelményeket,
- a kockázatbecslés módszereit,
- a veszélyelhárítási tervek formai és tartalmi elemeit, és a központi, területi, települési, munkahelyi veszély-elhárítási tervek tartalmi összefüggéseit,
- a lakosságfelkészítés formáit, módszereit és célcsoportjait, valamint felkészítésük követelményeit,
- a lakosság riasztásának, értesítésének formáit és módszereit, tevékenységet katasztrófariasztás, légi riasztás esetén,
- a lakosságtájékoztatás rendjét,
- a polgári védelmi szervezetek létrehozásának folyamatát, rendszerét,
- a logisztikai biztosítás elveit, időszakait, a védekezés anyagi-technikai kiszolgáltatásának feladatait, a bevonható szervezet, szervezeteket,
- a lakosságvédelem elemeit az egyéni védelem fogalmát, módját, az egyéni védelem szintjeit, a szükségvédelem eszközöket,
- a helyi védelem módjait, az elzárkózás és óvóhelyi védelem feladatait,
- a távolsági védelem módjait, a kitelepítés, kimenekítés feladatait,
- az értesítés és készenlétbe helyezés jogszabályi háttérét, lényegét és általános elveit.

Alkalmazás szinten ismerjék meg a képzésben résztvevők:

- a katasztrófavédelem rendszerét, felépítését, működésének rendjét,
- a katasztrófa elleni védelem fő területeit, időszakait és azok feladatait,
- a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervezet, karitatív szervezeteket és önkéntes mentőszervezeteket, ezek tevékenységét és bevonási lehetőségeit,
- a lakosság riasztására szolgáló jelzéseket, a követendő magatartási szabályokat,
- a polgári védelmi szervezetek mozgósításának, alkalmazásának megszervezését és feladatait,
- a mentés megszervezését és irányítását területi szinten, a katasztrófavédelmi művelési tevékenység szervezése és biztosítása érdekében létrehozott szervezetek típusait, felépítését (operatív törzs – megyei veszélyhelyzet kezelési központ –, munkacsoportok),
- a katasztrófavédelmi műveletek vezetését, a parancsnoki munka sorsrendjét és elemeit,
- a művelési sorrendet az elemi csapások, természeti eredetű veszélyek és ipari katasztrófa, civilizációs eredetű veszélyek, valamint nukleáris és radiológiai veszélyhelyzet kezelése esetén,

- a hivatásos területi katasztrófavédelmi szervek értesítési és készenlétbe helyezési szabályait, valamint az értesítési és készenlétbe helyezési terv tartalmi, formai követelményeit, a tervek készítésének szabályait.

2. témakör

A témakör sorszáma:

6.2

A témakör megnevezése:

Iparbiztonsági ismeretek

A tananyagelem leírása:

- Az iparbiztonsági feladatok, az ezzel kapcsolatos hatósági és szakhatósági eljárások és ellenőrzések.
- Az ipari katasztrófák elleni védekezéssel, valamint a következményeinek felmérésével és felszámolásával kapcsolatos feladatok koordinálása.
- Veszélyes anyagokkal kapcsolatos ismeretek, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés rendszere és eljárási rendje.
- A biztonsági elemzés és jelentés, belső és külső védelmi terv, súlyos káresemény elhárítási terv célja, használata. Baleseti jelentés készítése.
- A közúti, légi, vasúti és belvízi veszélyes áru szállítás ellenőrzésének rendszere.
- Közreműködés a kritikus infrastruktúra védelmének és helyreállításnak szervezésében.
- A nukleáris biztonság hazai és nemzetközi jogi szabályozása.
- A nukleáris és radiológiai veszélyek elleni védelem.
- A nukleáris baleset-elhárítási rendszer.
- A KML, KSE működése, közreműködés tevékenységük koordinálásában.

A témakör oktatásának módszerei:

A téma tanításának fő módszerei az előadás és magyarázat. Törekedni kell a vonatkozó előírások helyes értelmezésére. Az előadásokon példák ismertetésével és megbeszélésével kell elősegíteni a tananyag megértését. A téma ellenőrzése a foglalkozások keretében visszakerdezéssel, a tananyagelem zárása írásbeli dolgozattal történik.

Követelményszint:

Ismeret szinten sajátítsák el a résztvevők:

- az iparbiztonsági feladatokat, az ezzel kapcsolatos hatósági és szakhatósági eljárásokat és ellenőrzéseket,
- a biztonsági elemzés és jelentés, a belső védelmi terv, a súlyos káresemény elhárítási terv tartalmát,
- a közúti, légi, vasúti és belvízi veszélyes áru szállítás ellenőrzésének rendszerét,
- a nukleáris biztonság hazai és nemzetközi jogi szabályozását.

Megértés szinten sajátítsák el a résztvevők:

- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos ismereteket,
- a nukleáris és radiológiai veszélyek elleni védelem feladatait,
- a nukleáris baleset-elhárítási rendszert.

Alkalmazás szinten sajátítsák el a résztvevők:

- az ipari katasztrófák elleni védekezéssel, valamint a következményeinek felmérésével és felszámolásával kapcsolatos feladatok koordinálását,
- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés rendszerét és eljárási rendjét,
- a külső védelmi terv felépítését és alkalmazását, a baleseti jelentés tartalmát,
- a kritikus infrastruktúra védelmének és a helyreállítás szervezésének feladatait,
- a nukleáris baleset-elhárítási rendszer alkalmazási feladatait,
- a KML és a KSE működését, feladatrendszerét, a tevékenységük koordinálását.